

JAARVERSLAG 2025

1. Inleiding

De BurgerKrachtCentrale (hierna te noemen de BKC) is opgericht op 6 september 2021. Doelstelling van de BKC is de burgerparticipatie in de gemeente Leidschendam-Voorburg te verbeteren, te bevorderen en te professionaliseren. De BKC doet dat door kennis en ervaring te delen, betrokken partijen te faciliteren en met elkaar te verbinden.

Daarnaast wil de BKC bijdragen aan een voor de inwoner open en transparante overheid.

Om deze doelstelling te realiseren heeft de BKC ook in 2025 advies gegeven en activiteiten georganiseerd. Bij alle onderwerpen, waarmee de BKC zich bezighoudt, richt zij zich op het proces en niet op de inhoud, behalve wanneer burgerparticipatie of een transparante overheid het inhoudelijke onderwerp is.

2. Faciliteren en verbinden

Bouwprojecten

De BKC stelde op verzoek van betrokken inwoners haar kennis en ervaring beschikbaar aan de volgende bouwprojecten (in willekeurige volgorde)

- Vlietweg 3
- Rijnlandstraat
- Diaconessenhuis
- Hoogvliet Essesteijn
- Appelgaarde

Daarnaast volgde de BKC uit professionele belangstelling het participatieproces rondom de Bachlaan/Oude Trambaan.

3. De gemeente en participatie

• **Uitvoering participatieverordening**

De BKC volgde met grote belangstelling de uitvoering van de participatieverordening door de gemeente. Wat daarbij opviel is, is dat de startnotitie volgens artikel 4 lid 1 van de participatieverordening ontbrak bij de start van het participatieproces van het bouwproject de Bachlaan/Oude Trambaan. De gemeente was daartoe gehouden omdat zij eigenaar is van een deel van de grond van het bouwproject. Deze omissie is later door de gemeente hersteld.

• **Experimenteerprogramma**

De BKC heeft geen rol van betekenis gespeeld bij de verdere uitwerking van het experimenteerprogramma. De BKC vindt dat jammer nu zij de initiator van het experimenteerartikel was. Wel heeft zij eenmalig begeleiding geleverd bij de uitvoering van een jongerenactiviteit.

Daarop is de BKC zelf aan de slag gegaan met het onderzoeken van een nieuwe vorm van participatie (zie daarvoor onderdeel 4).

• **Verzoek voor een experiment**

Begin september heeft de BKC een verzoek bij de wethouder Belt ingediend om te gaan experimenteren met de dialoogmethode bij participatietrajecten. Aan het einde van dit verslagjaar heeft de BKC nog steeds geen antwoord ontvangen ondanks verschillende rappels bij de participatie-ambtenaren.

- Kennismaking met de projectleider experimenteerprogramma
De BKC heeft twee oriënterende gesprekken gevoerd met de participatiefunctionaris en haar collega. Inzet was of de BKC en de gemeente iets voor elkaar kunnen betekenen. Deze gesprekken worden in 2026 voortgezet.
- Inspreken gemeenteraad
De BKC heeft verschillende keren ingesproken in de gemeenteraad, onder meer over het participatieproces rond de bouwplannen in Vlietland en de participatie bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie.

4. Thema avond consent

In maart 2024 organiseerde de BKC een thema-avond, getiteld 'Consent or no consent, that's the question'. Insteek was te onderzoeken of een participatieproces gericht op het verkrijgen van consent bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten voordelen biedt t.o.v. de huidige participatieprocessen in de gemeente.

Voor deze bijeenkomst zijn alle betrokken stakeholders uitgenodigd, zoals het College, de ambtenaren die zich bezighouden met ruimtelijke ontwikkelingsprojectengemeenteraadsleden, projectontwikkelaars, maatschappelijke organisaties en belanghebbende inwoners. Het College en de ambtelijke staf lieten deze bijeenkomst aan zich voorbij gaan zonder opgaaf van redenen. Gelukkig was een oud wethouder en een ambtenaar op het gebied van ruimtelijke ordening uit een naburige en enigszins vergelijkbare gemeente wel aanwezig, waardoor alle stakeholders vertegenwoordigd waren.

De avond werd ingeleid door Karin Vosters, expert op het gebied van de consentmethode en door Ber Blase, oud-burgemeester en landelijk ambassadeur voor participatie.

Aan drie tafels werd een fictieve bouwcasus besproken, waarbij het gesprek begeleid werd door ervaren dialoogbegeleiders van Dialoog in Den Haag.

Deze avond kan een succes genoemd worden. Deelnemers waren blij verrast door de dialoogaanpak, waardoor iedere stakeholder aan bod kwam, door de dialoog op zich waardoor deelnemers met elkaar spraken en niet tegen elkaar en waardoor mensen begrip kregen voor elkaars belangen.

Duidelijk werd ook dat de consentmethode de meeste kans van slagen heeft als de stakeholders van meet af aan betrokken worden bij een ontwikkelingsproject. Verder werd ook duidelijk dat de consentmethode tijd kost aan de voorkant, terwijl tijdswinst ontstaat aan de achterkant. Kortom, naar het oordeel van de BKC het proberen in het echt waard.

Bij deze spreekt de BKC graag zijn waardering uit voor de belangeloze inzet van Karin Vosters, Bert Blase en Dialoog in Den Haag.

5. De Lodewijk van Vliet Award

Dit jaar reikte de BKC voor de derde keer de Lodewijk van Vliet Award uit.

Achterliggende gedachte voor het uitreiken van de Lodewijk van Vliet Award is het uitspreken van waardering voor de vele burgerinitiatieven/actieve inwoners in onze gemeente.

De oproep om projecten/participerende inwoners voor te dragen startte in mei, vroeger dan in de vorige jaren, waardoor de jury meer tijd kreeg om de lijst met de genomineerden op te stellen en Midvliet om filmpjes te maken van de genomineerde projecten. De BKC ontving 14 inzendingen. De jury nomineerde 5 projecten, in willekeurige volgorde.

- Stadstuin Rusthout
- Dorpsketting Stompwijk
- Walter Schijf
- Medewerkers van de AVN
- Het Huygensfestival

De uiteindelijke winnaar was Stadstuin Rusthout.

De stemming door inwoners van LV voor de Lodewijk van Vliet Award verliep bepaald niet vlekkeloos door een verkeerd gebruik van de QR code en de onbetrouwbaarheid van het gebruikte softwarepakket voor de stemming. De BKC zag zich genooddaakt de stemming stop te zetten en de uitreiking te verplaatsen naar 10 oktober.

Op 10 oktober kon uiteindelijk de uitreiking plaatsvinden. De uitreiking gaat altijd gepaard met een inhoudelijk thema. Dit jaar hadden we gekozen voor het thema 'de lokale onderstroom'. De onderstroom is geïntroduceerd door prof. Jan Rotmans, hoogleraar op het gebied van klimaatverandering, duurzaamheid en transities. In het kort betekent de onderstroom dat alle vernieuwing vanuit de onderkant ontstaat, waardoor er beweging van onderen ontstaat. Op een gegeven moment wordt de onderstroom zo krachtig, dat de bovenstroom, het systeem, in beweging komt. Op lokaal niveau betekent dat, dat vernieuwing niet van uit de gemeente komt, maar vanuit actieve inwoners. Wanneer de lokale overheid de onderstroom omarmt kunnen transitie en innovatie versneld worden opgepakt. Voor een nog te publiceren burgerverkiezingsprogramma werden in een speed date – achtige omgeving een vijftal maatschappelijke thema's besproken door de deelnemers.

Voordat we aan de inhoudelijke bespreking begonnen kregen we een tango clinic van Vincent Boers. Het dansen van de tango kent nl. veel overeenkomsten met het proces van burgerparticipatie.

De BKC spreekt hierbij graag haar waardering uit voor de originele tango clinic van Vincent Boers.

Aan het einde van de middag werd de Lodewijk van Vliet Award uitgereikt aan de Stadstuin Rusthout. De uitreiking geschiedde door Marinka van Vliet, de dochter van Lodewijk van Vliet, die dit jaar verhinderd was.

De middag werd afgesloten met een borrel.

Last but not least spreekt de BKC graag haar waardering uit voor de jury van de Lodewijk van Vliet Award, die haar werk dit jaar onder moeilijke omstandigheden moest doen, nu niet iedereen die was voorgedragen het eens was met de opgemaakte lijst van genomineerden.

6. De Leefbaarheidseffectrapportage (LER)

Het burgerinitiatief van de BKC om het maken van een leefbaarheidseffectrapportage verplicht te stellen bij bouwprojecten verschijnt dit jaar voor de vierde keer in een jaarverslag van de BKC. In maart 2022 diende de BKC het burgerinitiatief in. Ter wille

van de beknoptheid verwijst de BKC voor het verloop van dit initiatief naar de jaarverslagen 2022, 2023 en 2024.

In februari 2025 vond voor de gemeenteraad een door de gemeente georganiseerde Beeldvorming plaats over de LER, dit naar aanleiding van een toezegging bij een vergadering van de Commissie Omgeving eind januari 2024 (en de 4 is geen tikfout!)

De Beeldvorming ging vooral over hoe de gemeente omgaat met de input van inwoners bij bouwprojecten. De LER kwam slechts zijdelings aan de orde.

Groot was de verrassing voor de BKC toen in juli 2025 het burgerinitiatief van de BKC als hamerstuk op de gemeenteraadsvergadering van 8 juli verscheen. Voorafgaand aan deze raadsvergadering heeft de BKC een verklaring afgelegd. Het burgerinitiatief is vervolgens ook als hamerstuk afgehandeld. als hamerstuk te worden afgehandeld. De BKC bleef in verbijstering achter, niet zozeer vanwege de uitkomst – de gemeenteraad heeft immers een eigen verantwoordelijkheid en die respecteert de BKC vanzelfsprekend- als wel vanwege het gevolgde proces,.

De BKC heeft om formele redenen, t.w. het veiligstellen van de termijnen, bezwaar ingediend. Parallel daaraan heeft de BKC de gemeenteraadsleden en de griffie uitgenodigd voor een gesprek om met elkaar terug te kijken op het proces en te kijken welke lessen waren/konden worden geleerd. De gemeenteraad heeft deze uitnodiging afgewezen en gesteld, dat een beeldvorming het geëigende instrument is als inwoners iets aan de gemeenteraad willen vertellen. Opnieuw bleven we in verbijstering achter. Wij wilden een gesprek in de zin van een dialoog en dat is iets anders dan een Beeldvorming. Vanwege dit punt en vanwege het feit dat de BKC geen vertrouwen meer heeft in de raad waar het het onderwerp 'leefbaarheidseffectrapportage' betreft, heeft de BKC besloten haar bezwaar in te trekken. En daarmee kwam een einde aan het burgerinitiatief, dat ooit in maart 2022 begon.

7. Transparante overheid

In 2024 heeft de BKC een WOO verzoek ingediend omtrent de procedures en het proces bij het behandelen door de gemeente van zienswijzen bij bouwprojecten. Dat verzoek is in 2024 ingetrokken door de BKC omdat er geen procesbeschrijving dan wel een procedure bleek te zijn.

In 2025 heeft de BKC daarop een informatieverzoek ingediend met een aantal vragen rondom de behandeling van zienswijzen. De gemeente heeft daarop gereageerd met het voorstel over dit informatieverzoek een gesprek te voeren.

Aan het eind van dit verslagjaar heeft de gemeente geen invulling gegeven aan dit voorstel.

8. Lokale media

De BKC is meerdere keren geïnterviewd door Midvliet. Ook heeft Midvliet opname gemaakt van de bijeenkomst van de Lodewijk van Vliet Award. De BKC spreekt graag in dit jaarverslag haar erkentelijkheid uit voor de inspanningen en bijdragen van Midvliet.

De lokale media hebben verschillende keren aandacht besteed aan de BKC. Ook daarvoor spreekt de BKC graag haar erkentelijkheid uit.

9. De BKC als partner

De BKC was mede-organisator van een VNG bijeenkomst voor Koplopers op het gebied van burgerparticipatie. De bijeenkomst was op 11 juni 2025 in Zeist. Deze bijeenkomst was zowel bedoeld voor mensen die in diverse rollen actief zijn voor de lokale overheid op het gebied van burgerparticipatie als voor mensen die zich zowel bezoldigd als onbezoldigd inzetten voor burgerparticipatie. Het doel van de bijeenkomst was om een verdiepingsslag te maken met mensen/organisaties die (ervarings)deskundig/succesvol zijn op het gebied van burgerparticipatie. Ook participeerde de BKC in oktober in een project van Rob van Engelenburg dat gericht was op de betekenis en meerwaarde van inwonersparticipatie. Doelgroep waren ambtenaren van het departement van Infrastructuur en Waterstaat. Tenslotte trad de BKC toe tot de Lokale Democratie Coalitie (LDC).

10. De toekomst van de BKC

In december organiseerde de BKC een gesprek met een aantal op participatiegebied actieve inwoners. Insteek van het gesprek was hoe we het belang van burgerparticipatie beter over het voetlicht kunnen krijgen als iets dat voor inwoners van belang is. Een tweede insteek was de nieuw ontwikkelde strategie van de BKC. Op dat laatste komen we begin volgend jaar terug.

11. Over de BKC

- **Organisatie**

De BKC is een vrijwilligersorganisatie. Om subsidies te kunnen aanvragen hebben wij in 2023 een Stichting BKC opgericht.

- **Stichting BurgerKrachtCentrale**

Het bestuur van de stichting was in het verslagjaar als volgt samengesteld:

Annet Weijermars, voorzitter

Bram van Popering, secretaris

Anne-Marie van der Krabben, penningmeester

- **Kernteam**

De activiteiten van de BKC worden door een kernteam georganiseerd en uitgevoerd. In het verslagjaar 2024 bestond het kernteam van de BKC uit de volgende mensen:

Annet Weijermars

Anne-Marie van der Krabben

Bram van Popering

Marion Langendonk

De BKC wordt ondersteund door een paar vaste adviseurs.

- **Financiën**

Om evenementen te kunnen organiseren is de BKC afhankelijk van subsidies en donaties naast de eigen financiële bijdrage van het kernteam van de BKC.

De BKC diende een subsidieverzoek in voor de uitreiking van de Lodewijk van Vliet Award bij lokale fondsen, waaronder het Koepelfonds. Van het Koepelfonds

kreeg de BKC een kleine subsidie. De BKC spreekt hier graag haar waardering voor uit. Voor de financiële verantwoording wordt hier verwezen naar bijlage 1 van dit jaarverslag.

12. Participatie in het jaar 2025, een terugblik

Als de BKC terugkijkt op het participatie gebeuren in 2025, ontstaat er geen vrolijk beeld. Ruimtelijke kaders worden vastgesteld door de gemeenteraad, terwijl de raad op de hoogte is van de bezwaren van de omwonenden, die in het algemeen constructief deelnemen aan een participatieproces en met alternatieven komen. De bezwaren zijn niet van een nimby-gehalte, immers iedereen begrijpt dat er gebouwd moet worden en neemt daarvoor zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het bezwaar gaat veelal over het **te** grote volume. Als de gemeente en de projectontwikkelaar tegemoet zouden komen aan het volume - en dat gaat vaak maar over één verdieping-, hadden er nu vele woningen in onze gemeente kunnen staan.

Een tweede punt dat opvalt, is dat de gemeente niet erg happig is om gebruik te maken van de kennis en ervaring van inwoners. En dat is jammer, omdat het de kwaliteit ten goede zou komen en meerwaarde voor iedereen zou opleveren. De verhouding met het College is ronduit stroef te noemen, reden voor de BKC om een uitnodiging te sturen aan het College voor een open gesprek hierover. Het College wees dit verzoek na lange tijd en menige rappels af in zeer algemene bewoordingen. Wat betreft de BKC, een gemiste kans!

Een derde punt dat opvalt is dat de BKC elke keer met nieuwe, veelal ingehuurde ambtenaren te maken krijgt. Dat is op zich niet erg, ook dit zijn betrokken ambtenaren. Wat wel erg is, is dat dossierkennis op geen enkele manier geborgd lijkt te zijn bij de gemeente. Dus elke keer starten we weer opnieuw, bij het begin en dat draagt niet bij aan de energie.

Desalniettemin blijft de BKC haar diensten aanbieden aan de gemeente en wil zij zich inzetten voor een constructieve samenwerking.

Bijlage 1

Financiële verantwoording 2025

Saldo 1-1-2025	207,54
-----------------------	---------------

Saldo 31-12-2025	176,50
-------------------------	---------------

Uitgaven

Kosten Rabobank	179,75
overig	9,25
Strato	15,00
Evenementen (Lodewijk van Vliet Award en thema-avond Consent or no consent)	<u>199,39</u>
Totaal	403,39

Inkomsten

Eigen bijdrage	200,00
Donaties	92,35
Stichting Koepelfonds Voorburg	<u>80,00</u>
Totaal	372,35